

Η συμφωνία και το χρέος

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ: 23/06/2018, Tovima.gr

Η συμφωνία για το χρέος δίνει ανάσα ζωής για την Ελληνική οικονομία μέχρι το 2033, μακρύτερο διάστημα απ' ό,τι είχαν αφήσει να εννοηθεί Ευρωπαίοι αξιωματούχοι σε πρόσφατες δηλώσεις τους. Πέρα από την δεκαετή παράταση της περιόδου χάρητος και της προθεσμίας λήξης των δανείων του EFSF, η συμφωνία περιλαμβάνει 9,5 δισ. ευρώ για το απόθεμα ρευστών διαθεσίμων, 3,5 δισ. για επαναγορά ακριβού χρέους, και επιστροφή των κερδών των ομολόγων ANFA & SMP υπό όρους.

Το Γαλλικό «κλειδί» δεν ήταν μέρος της συμφωνίας, αυτό όμως δεν αποτελεί μεγάλη απώλεια. Το ΔΝΤ είχε ξεκαθαρίσει ότι η σύνδεση της αποπληρωμής χρέους με την ανάπτυξη θα ήταν χρήσιμη μόνο αν ήταν αυτόματη, δηλ. αν οδηγούσε αυτόματα σε χαμηλότερες πληρωμές χρεολυσίων σε χρονιές χαμηλής ανάπτυξης. Η Γερμανία όμως επέμενε ότι μία τέτοια απόφαση θα απαιτούσε την έγκριση του Γερμανικού κοινοβουλίου, πράγμα που θα καθιστούσε το Γαλλικό κλειδί απρόβλεπτο και επομένως άχρηστο, κατά το ΔΝΤ.

Αλλού πρέπει να αναζητηθούν τα αρνητικά της συμφωνίας, και συγκεκριμένα στα βάρη που προσέθεσε η καταστροφική διαπραγμάτευση του 2015. Στο τέλος του 2014, μόλις πριν αναλάβει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, το χρέος της Γενικής Κυβέρνησης ανερχόταν στο 180,2% του ΑΕΠ και θεωρείτο οριακά βιώσιμο. Το ΔΝΤ υπολογίζει ότι το χρέος θα φτάσει στο 191,3% του ΑΕΠ φέτος, μαζί με το «μαξιλάρι» ρευστών διαθεσίμων που θα έχει συσσωρεύσει.

Η αύξηση του λόγου χρέους/ΑΕΠ οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην επιστροφή της οικονομίας σε ύφεση, καθώς και στις δανειακές ανάγκες που προκάλεσαν η δημιουργία πρωτογενούς ελλείμματος το 2015, η ανάγκη ανακεφαλαιοποίησης των τραπεζών, τα χαμηλότερα από τα προβλεπόμενα έσοδα ιδιωτικοποιήσεων, και η οριστική απώλεια της επιστροφής κερδών ύψους 4 δισ. από τα ομόλογα ANFA & SMP. Οι πανηγυρισμοί της κυβέρνησης επομένως αφορούν την αναβολή της αποπληρωμής χρέους που η ίδια δημιούργησε.

Η βιωσιμότητα του χρέους είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας και με το κόστος αναχρηματοδότησης του χρέους. Με τα σημερινά δεδομένα, το ΔΝΤ προβλέπει ρυθμούς ανάπτυξης της τάξης του 1% μακροπρόθεσμα ενώ το κόστος δανεισμού θα παραμείνει υψηλό. Όπως δήλωσε η κ. Λαγκάρντ, η συμφωνία που επιτεύχθηκε για το χρέος δεν διασφαλίζει την μακροπρόθεσμη βιωσιμότητά του, όπως προφανώς θα δείξει η ανάλυση βιωσιμότητας που θα δημοσιευτεί τον Ιούλιο μαζί με την ετήσια έκθεση του ΔΝΤ για την Ελληνική οικονομία.

Μέχρι το 2033, όμως, η Ελλάδα θα έχει περίοδο χάριτος για να εφαρμόσει τις μεταρρυθμίσεις που δεν εφαρμόστηκαν στα μνημονιακή χρόνια για να βελτιώσει το επιχειρηματικό κλίμα και να γίνει πόλος έλξης επενδύσεων.

**** Η Μιράντα Ξαφά είναι senior scholar, Centre for International Governance Innovation (CIGI).***